

NACIONALINĖ SVEIKATOS TARYBA

DĖL SAVIVALDYBIŲ BENDRUOMENIŲ SVEIKATOS TARYBŲ VAIDMENS STIPRINIMO FORMUOJANT SVEIKATOS STIPRINIMO REGIONUS

NUTARIMAS

2019 m. rugsėjo 25 d. Nr. N-2

Nacionalinė sveikatos taryba (toliau – Taryba) ne kartą yra akcentavusi, kad savivaldybėse per mažai dėmesio skiriama savivaldybių bendruomenių sveikatos taryboms, kurios yra savarankiškos sveikatinimo veiklos koordinavimo institucijos prie savivaldybės tarybos. Atsižvelgiant į Pasaulio sveikatos organizacijos skelbiamą principą „Sveikata visuose darnaus vystymosi tiksluose“, Lietuvos sveikatos 2014 – 2025 metų strategijos tikslus ir uždavinius, savivaldybių bendruomenės sveikatos taryboms tenka svarbus vaidmuo mažinant sveikatos netolygumus, kuriant sveikatą stiprinančią aplinką, regionus, bendruomenes.

Taryba posėdžio, vykusio 2019 m. rugsėjo 25 d. metu, dalyvaujant Seimo Sveikatos reikalų komiteto pirmininkei A. Kubilienei, komiteto nariui A. Kirkučiui, Sveikos gyvensenos komisijos pirmininkui D. Kepeniui, savivaldybių politikams, savivaldybių gydytojams, bendruomenių sveikatos tarybų pirmininkams, kitiems posėdžio dalyviams, išklausiusi pranešimą, diskusijas pažymėjo, kad

- tik iš dalies yra įgyvendintos 2015 metais teiktos Tarybos rekomendacijos;
- nepakanka teisės aktuose savivaldybių bendruomenių sveikatos taryboms numatytų funkcijų įtakoti savivaldybės sveikatos politikos formavimą, jos vykdymo vertinimą;
- nepakankamas dėmesys skiriamas savivaldybių bendruomenių sveikatos tarybų narių kompetencijų sveikatos srityje didinimui, naujai išrinktų narių mokymui;
- nepakankamas savivaldybių indėlis įgyvendinant Lietuvos sveikatos politiką, o savivaldybių bendruomenių sveikatos tarybų veikla neretai formali, nedaranti įtakos savivaldybėse priimamiems sprendimams su sveikata susijusiais klausimais, savivaldybės sveikatos politikos formavimui, jos įgyvendinimo vertinimui;
- savivaldybių lygmeniu veikiančios institucijos, visuomeninės organizacijos, bendruomenės nepakankamai aktyviai dalyvauja planuojant prioritėtines sveikatinimo veiklos kryptis, įgyvendinant savivaldybės sveikatinimo strategijas, programas;

- trūksta koordinuoto tarpsektorinio bendradarbiavimo, numatant ir paskirstant užduotis, finansinius išteklius;

- bendruomenių sveikatos tarybų veikla ir sprendimai nėra pakankamai viešinami.

Taryba, siekdama sustiprinti savivaldybių bendruomenių sveikatos tarybų veiklą, **siūlo:**

LR Seimo Sveikatos reikalų komitetui:

- inicijuoti LR Sveikatos sistemos, LR Vietos savivaldos įstatymų pataisas, iš esmės keičiant ir koreguojant teisės aktus, reglamentuojančius savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos veiklą;

- papildyti įstatymų nuostatas savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos funkcijomis ir teisėmis, įgalinančiomis jas veiksmingai veikti kaip patariamąsias institucijas, įgyvendinant sveikatos politiką savivaldybėse ir regionuose.

Sveikatos apsaugos ministerijai:

- būti lyderiais skatinant aktyvesnę Valstybinės sveikatos reikalų komisijos veiklą ir planingai siekti efektyvaus tarpsektorinio bendradarbiavimo koordinavimo ir tarpinstituciniuose veiklos planuose numatyto sveikatinimo priemonių įgyvendinimo;

- kartu su Lietuvos savivaldybių asociacija konsultuoti savivaldybių bendruomenių sveikatos tarybas dėl Lietuvos sveikatos 2014 – 2025 metų strategijos tikslų, mokslo įrodymais grįstų efektyvių sprendimų diegimo savivaldybėse, sąlyčio su savivaldybių strateginiais plėtros ir veiklos planais bei numatyti finansavimą;

- tobulinti teisės aktų, reglamentuojančių savivaldybės bendruomenės sveikatos tarybos veiklą, teisinį reguliavimą. Galimai keisti LR Sveikatos sistemos įstatymo 41, 63 straipsnius, praplečiant Savivaldybės visuomenės sveikatos rėmimo specialiosios programos lėšų šaltinių sąrašą ir numatant galimybę, kad į šį sąrašą galėtų būti įtrauktos lėšos gaunamos iš Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo, Sporto rėmimo fondo;

- tobulinti 2015 metais parengtas „Bendruomenių sveikatos tarybų veiklos rekomendacijas“, siekiant jų pritaikymo praktiniame darbe.

Lietuvos savivaldybių asociacijai, merams, bendruomenių sveikatos tarybų pirmininkams:

- inicijuoti ir organizuoti bendrus renginius su savivaldybių politikais, bendruomenių sveikatos tarybomis, siekiant geresnio sveikatinimo veiklos savivaldybėse organizavimo, savivaldybių politikų ir savivaldybių bendruomenių sveikatos tarybų narių kompetencijų sveikatos politikos formavimo ir vertinimo klausimais didinimo;

- užtikrinti bendruomenės sveikatos tarybų vykdomų programų finansavimą iš savivaldybės biudžeto;

- 2020 metais kartu su Taryba organizuoti konferenciją „Bendruomenių sveikatos tarybų veiklos kryptys ir uždaviniai“;

- bendruomenių sveikatos taryboms suaktyvinti veiklą formuojant savivaldybės sveikatos politiką, o rengiant planuojamas veiklos programas atkreipti dėmesį į Lietuvos sveikatos strategijos tikslus ir Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas, esamą savivaldybės gyventojų sveikatos būklę, kitų sektorių galimą indėlį ir bendruomenių įtraukimą į sprendimų priėmimą;

- bendruomenių sveikatos taryboms į sveikatą stiprinančios aplinkos kūrimą savivaldybėje ir regione aktyviau įtraukti kitus sektorius.

Pirmininkas

Stasys Žirgulis